

Natalia Gaweł, prawnik w Kancelarii KSP

Chcesz złożyć skargę, wpierw dobrze policz

Rażąca dysproporcja pomiędzy wartością przedmiotu skargi, a wysokością uiszczonej od niej opłaty, bez wątpienia utrudnia korzystanie z konstytucyjnego prawa do sądu. Mowa o wpisach od skargi wnoszonej na orzeczenie KIO.

Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wprowadziła nowe zasady uiszczania wpisu od skargi wnoszonej do sądu na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych. Zasady te funkcjonują od 22 grudnia 2009 r., niemniej do dnia dzisiejszego wzbudzają wiele kontrowersji. Pomijając okoliczność, że ograniczają one dostęp do sądu, niejasna pozostaje kwestia wysokości wpisu od skargi, gdy dotyczy ona jedynie rozstrzygnięcia Krajowej Izby Odwoławczej o kosztach postępowania odwoławczego. Nie budzi bowiem wątpliwości, że strona postępowania odwoławczego niezadowolona z rozstrzygnięcia Izby o kosztach, może je zakwestionować.

Stosownie do treści art. 34 ustawy – Prawo zamówień publicznych, od skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej pobiera się opłatę stałą w wysokości pięciokrotności wpisu wniesionego od odwołania w sprawie, której dotyczy skarga. W sytuacji, gdy skarga dotyczy czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podjętych po otwarciu ofert, pobiera się od niej opłatę stosunkową w wysokości 5 proc. wartości przedmiotu zamówienia w postępowaniu, którego skarga dotyczy, jednak nie więcej niż 5 mln złotych.

Z literalnego brzmienia przytoczonego powyżej przepisu wynika, że obowiązek uiszczenia wpisu ustalonego w oparciu o wartość przedmiotu zamówienia, znajduje zastosowanie do wszelkich przypadków zaskarżania orzeczeń Krajowej Izby Odwoławczej, tj. zarówno w przypadku wniesienia skargi przeciwko merytorycznemu rozstrzygnięciu, jak i przeciwko rozstrzygnięciu o kosztach. Przepis nakłada zatem w każdym przypadku na stronę niezadowoloną z rozstrzygnięcia Izby i zainteresowaną jego zakwestionowaniem obowiązek uiszczenia wpisu od skargi w horrendalnej wysokości. W przypadku skarżenia merytorycznej części orzeczenia kwota wpisu, pomimo, że często stanowi barierę w zaskarżaniu orzeczeń Izby do sądu, pozostaje jednak adekwatna do wartości przedmiotu zamówienia. Problem pojawia się, gdy strona zainteresowana jest zakwestionowaniem orzeczenia Izby wyłącznie w zakresie kosztów postępowania odwoławczego. Mając bowiem na względzie wysokość kosztów postępowania przed Krajową Izbą Odwoławczą, która oscyluje wokół kwoty 18.600 złotych (wpis – 15.000 złotych oraz koszty pełnomocnika - w kwocie 3.600 złotych), strona jest zmuszona uiszczyć wpis w wysokości pozostającej w rażącej dysproporcji w stosunku do przedmiotu zaskarżenia.

W powyższej sytuacji rażąca dysproporcja pomiędzy wartością przedmiotu skargi, a wysokością uiszczonej od niej opłaty, bez wątpienia utrudnia korzystanie z konstytucyjnego prawa do sądu - wysokość opłaty sądowej jest bowiem często dziesięciokrotnie wyższa niż wartość przedmiotu skargi. Wydaje się, że ustawodawca konstruując przepis art. 34 ustawy – Prawo zamówień publicznych, nie wziął tego pod uwagę. Sąd de lege ferenda należałoby przyjąć, że zaskarżenie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego, powinno implikować obowiązek uiszczenia wpisu w wysokości równej 5 % wartości przedmiotu zaskarżenia.

Na chwilę obecną w kontekście brzmienia art. 34 ustawy – Prawo zamówień publicznych, brak jest gwarancji, że sąd nie odrzuci skargi, w przypadku obliczenia opłaty od skargi co do kosztów postępowania odwoławczego przy przyjęciu za podstawę wartości przedmiotu zaskarżenia, zamiast wartości przedmiotu zamówienia. Sąd zasadnym jest opłacenie skargi kwotą ustaloną na podstawie art. 34 ustawy – Prawo zamówień publicznych. Niemniej na marginesie wskazać należy, że w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt X Ga 241/10/za Sąd Okręgowy w Gliwicach, rozpoznał merytorycznie skargę wniesioną co do kosztów postępowania odwoławczego, od której uiszczono wpis w wysokości obliczonej od wartości przedmiotu zaskarżenia.